

مجموعہ مقالات
لنگر چھبے
جریان ہمارا
تکفیر از قلم
زویہ عبدالعزیز

مجموعہ مقالات / جلد چہارم

قہم / ۱۳۹۳

سرشناسه: کنگره جهانی جریان‌های افراطی و تکفیری از دیدگاه علمای اسلام (نخستین: ۱۳۹۳: قم)
عنوان و پدیدآور: مجموعه مقالات کنگره جهانی جریان‌های افراطی و تکفیری از دیدگاه علمای اسلام/ تهیه کننده
کنگره جهانی جریان‌های افراطی و تکفیری از دیدگاه علمای اسلام: به کوشش مهدی فرمانیان
مشخصات نشر: قم: دارالاعلام لمدرسة اهل البيت (ع)، ۱۳-
مشخصات ظاهری: ج.

شابک (ج.ع): 978-600-7667-05-7 (V.4)
شابک (دوره): 978-600-94805-3-1 (V.SET)

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
یادداشت: فهرست‌نویسی بر اساس جلد چهارم: ۱۳۹۳
یادداشت: کتابنامه

موضوع: تکفیر - کنگره‌ها
موضوع: تکفیر - مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع: سلفیه - عقاید - مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع: مجتهدان و علما - نظریه درباره سلفیه - مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع: مجتهدان و علما - نظریه درباره تکفیر - مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع: تکفیر - کشورهای اسلامی - مقاله‌ها و خطابه‌ها
شناسه افزوده: فرمانیان، مهدی، ۱۳۵۲-، گردآورنده
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۳ ج. ۴ م ۳۴۹/۳۲۵ BP
رده‌بندی دیوئی: ۲۹۷/۴۱۶

کنگره جهانی «جریان‌های افراطی و تکفیری از دیدگاه علمای اسلام»

قم، خیابان شهدا، نبش کوچه ۲۲، پلاک ۶۱۸
تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۴۲۱۴۱

ایمیل: info@makhatertakfir.com

وبسایت: www.makhatertakfir.com

مجموعه مقالات کنگره جهانی «جریان‌های افراطی و تکفیری از دیدگاه علمای اسلام»

جلد چهارم

انتشارات دارالاعلام
لمدرسة اهل البيت (ع)

قم، خیابان شهید فاطمی، کوچه شماره ۲، فرعی اول، پلاک ۳۱
تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۷۲۹ ایمیل: info@darolelam.ir
وبسایت: darolelam.ir

تهیه کننده:
به کوشش:
ناشر:
سرویراستار:
صفحه‌آرا:
ناظر چاپ:
طراح جلد:
نوبت چاپ:
شمارگان:
چاپ و صحافی:
قیمت:

کلیه حقوق این اثر برای کنگره محفوظ می‌باشد.

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی (دام ظلّه)؛ ریاست عالی کنگره
۱۳	مقدمه دبیر علمی حضرت آیت الله العظمی سبحانی (دام ظلّه)
۱۹	دیباچه

بخش اول:

تبارشناسی جریان‌های افراطی و تکفیری

۲۷	تفاوت میان جنبش‌های انقلابی و جریان‌ات تکفیری و تروریستی احمد مصطفی، علا حسن مصطفی
۴۵	ارتباط اسلام‌ستیزی با جریان‌های تکفیری محمد خلیل
۷۵	جریان‌های تکفیری و خطرهای آن برای امت اسلامی و بشریت و عوامل شکل‌گیری آن شیخ محمد علی کیوه
۱۰۱	در گذر تکفیر فکری و تکفیر جنایت‌کارانه جعفر محمد حسین فضل‌الله
۱۰۹	خطر تکفیر برای جوامع اسلامی صلاح‌الدین سنوسی حسن
۱۱۹	خطر گروه‌های تکفیری علیه اسلام و مسلمانان عبدالمجید عمار
۱۲۵	جریان‌ات تکفیری و تخریب بناهای اسلامی (در عراق به عنوان نمونه) ندی علیوی لعیبی
۱۵۵	تکفیر مهدی رعد
۱۷۱	چگونگی پیدایش تکفیر و خارجی‌گری احمد راسم النفیس
۱۷۹	تمدن اسلامی و جریان‌های تکفیری نازیه علی صالح

- ۱۹۹ سلفی‌گری و تکفیر در تونس میان گفت‌وگو و انهدضة و دیگر گفت‌وگوهای بومی
پیتر لانگو
- ۲۱۵ چه کسی تجددخواهی اسلامی را هدایت می‌کند؟ (تمرکزی بر لیبی)
انریکو گلوپینی

بخش دوم:

ریشه‌یابی افکار تکفیری

- ۲۲۵ قرآن کریم و همزیستی مسالمت‌آمیز در جامعه بشری
وجدان فریق عناد
- ۲۴۳ قرائتی امروزین از اندیشه سلفی‌گری پژوهشی تحلیلی در مورد مبانی و اهداف
احسان محمد عارضی
- ۲۶۳ فقه تکفیر میان برهان شرعی و فقه خودساخته
عبد‌الامیر کاظم زاهد
- ۲۸۹ فتوا و نقش آن در تحریم تکفیر اهل قبله در تفکر علمای اسلام
علاء محمد سعید
- ۳۱۹ عقل حسی و فرهنگ تکفیری برنامه‌های تأسیس و فصل‌الخطاب آن
عبدالحسین عبدالرضا العمری
- ۳۲۷ نقش زن در ساختن جامعه: پژوهشی در اندیشه جریان‌های اسلامی معتدل و افراطی؛ ...
ابتهام محمد عامری
- ۳۳۳ حقوق بشر و جریان‌های تکفیری
محمد طی
- ۳۶۳ ناآگاهی از قوانین اسلامی، علت خشونت و عامل ظهور اندیشه تکفیری
حسن مزو
- ۳۸۱ اسلام دین صلح و مهربانی و محبت و رحمت
عبدالله الشریف الحسنی
- ۴۱۷ تکفیر تکفیریان خشونت تکفیری، در خدمت استعمار نوین
ادریس هانی
- بررسی اصول اندیشه‌های تکفیری و خاستگاه آن‌ها ... ۴۶۱
لطیف موسی الجمنی

بخش سوم:

جریان‌های افراطی و تکفیری و پیامدهای سیاسی آن

- ۴۸۵ متغیرهای منطقه‌ای و بین‌المللی و علل داخلی ورود داعش به عراق
اسامه مرتضی باقر
- ۴۹۹ رقابتی برای هویت و شناسه
علی عباس الکرعوی

- ۵۱۵ شر مخلوقات
ماجد بن أحمد العطية
- ۵۴۳ جنبش‌های تکفیری بین افراط‌گرایی مذهبی و اشتغال استراتژیک
محمد کبیر
- ۵۶۵ گروه‌های تکفیری و مسئله فلسطین
راغده محمد المصری
- ۵۸۷ جریان‌های تکفیری و خدمت به برنامه‌های استعماری...
سید احمد ابراهیم تباخ
- ۶۰۹ جریان‌های تکفیری و تحریک جنگ‌های داخلی و انقلاب‌های بهار عربی
حسن سلمان کامل
- ۶۳۵ جریان‌های تکفیری در استراتژی‌های استکبار جهانی...
مختار خماس
- ۶۴۵ تکفیر مجرمانه، قتل حیل‌گرا نه (کید)، انحراف از قوانین دین حنیف اسلام...
محمد کامل سعادت شریف
- ۶۷۱ تروریسم مفهوم، علل، منابع، درمان‌ها
تغرید رشید کاظم
- ۶۹۹ پدیده تکفیر در جهان عرب و اسلام؛ اسباب و راهکارها
عبدالقادر محمد طاهر قحّه

بخش چهارم:

بررسی راهکارهای برون‌رفت از افراط و تکفیر

- ۷۱۷ روش‌های جهان اسلام برای فائق آمدن بر بحران تکفیر
ابراهیم کروماه
- ۷۳۱ تکفیریت در پاکستان و راه برون‌رفت از آن
منور حسین ساجدی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی (دام ظلّه) ریاست عالی کنگره:

عصر ما روزگار حوادث دردناک و پیچیده و فتنه‌های خطرناک برای اسلام و مسلمین است و سرچشمه آن دو چیز است: توطئه دشمنان خارجی اسلام و همکاری منافقین داخلی. یکی از خطرناک‌ترین آن‌ها فتنه تکفیری‌ها و افراطیون است که اخیراً به صورت گروهی به نام داعش و امثال آن درآمده‌اند.

فتنه تکفیر از کجا برخاسته؟ و به چه وسیله‌ای رشد کرده؟ و عوامل گسترش آن، چه بوده؟ و راه خاموش کردن آن چیست؟ هر کدام درخور بحث و دقت است، و به یقین برنامه‌های سیاسی و نظامی، به تنهایی برای دفع این فتنه‌ها کارساز نیست هرچند صادقانه باشد.

باید علمای بزرگ اسلام ریشه‌های این تفکر نادرست را با منطق صحیح قطع کنند و جوانان را از جذب شدن به سوی آن باز دارند.

بر این اساس، تصمیم گرفته شد به کمک جمعی از دانشمندان آگاه و دلسوز، کنگره جهانی به نام «جریان‌های افراطی و تکفیری از دیدگاه علمای اسلام» از تمام مذاهب تشکیل شود و در این زمینه به مطالعات دقیقی پردازند و نتیجه آن را در دسترس همگان بگذارند تا با آگاهی عموم مسلمین إن شاء الله این فتنه خاموش شود.

آنچه در این آثار مطالعه می‌فرمایید بخشی از این مطالعات است.

﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ فَإِنَّا أَهْلُهَا﴾

قم - حوزه علمیه

ناصر مکارم شیرازی

ذی الحجه ۱۴۳۵ قمری